

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Eötvös-utca, 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban. hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 forint. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében, valamint Blasini Katalinnál, a Kellner-téle házban 10 krért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi tértér 4 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyilttér petitsoronként 20 kr.

Közgyűlés május 11-én.

(Folyt.)

A letéti pénzek gyümölcsöztetése. A tanács javaslatának fölolvastása után a polgármester előadja, hogy eddig nagyobb összegek heverték gyümölcsöztetetlenül, jónak látja, hogy a jövőben az ilyen pénzek takarékpénztárakba helyeztessenek el folyó számlára. Olyan okmányokat és alapokat találta a letétben, melyekről meg nem állapították: mikép kerültek oda. — Fischer Miksa megjegyzi, hogy mielőtt a javaslatot tudomásul venné, azt indítványozza, hogy az ideiglenes nyugtákra vonatkozólag a jövő közgyűlés elé jelentés terjesztessék. — Polgármester oda nyilatkozik, hogy ideiglenes nyugták. Mikosevics- és Szabótól vannak. — Fischer kéri: a letéti kamatok mikép kezeltenek? — Polgármester megjegyzi, hogy a betevők javára kamatoznak. — Jedlicska István: T. közgyűlés! Az mondatik, hogy engem terhel bizonyos összeg. Ezt el nem fogadom, míg a bizottság ezt ki nem mondja; addig nincs nevemhez kötve. — A jelentés tudomásul vétetik.

A zenta adai országút. Polgármester előterjeszti, hogy az ut 2 kilométerrel hosszabb lenne, mint a megye tervezi, míg ha a vasutal parallel készítenék, rövidebb lenne a jelenleginél. — Bergel Ferenc: Mint a javaslatból kivettem, a megye az utat egy dűlővel az Orom felé akarja vinni. A megye az országutat föntartani köteles, ez 14 ezer forintba kerülne, csináltassa meg, mert az egyeseknek nem áll módjukban a Tisza szakadást megakadályozni. — Vass: Helyeslem a javaslatot, nagyon sok földjét kóstálta a városnak, egy dűlővel az országutnak beljebb vitele egyelőre nem kerül kiszájtításba. A szakadás ellen sarkantyukat kell készíteni megyei költségen. — Györgyovánszky: Az ésszerűség azt hozza magával, hogy a két rozsz közül a kisebbiket választjuk. Ha az ut a temetőtől indulna ki, nem volna célszerű; ha nem közvetlenül a vasut mellett halad, helyes, mert két pont közti egyenes a leg-rövidebb. — Mester: Őszintén megvallom, hogy a megye kiszájtítási törekvést meg nem foghatom, az összeg Tiszába dobott pénz lenne. Ha a kormány szakközége megtekintené, más intézkedést tenne. Padén hegyeket rak a Tisza, míg a mi oldalunkon szakít. Nem egyezem abba, hogy a megye ily intézkedést tegyen. A megye fölterjesztést terjeszzen a kormányhoz, hogy a szakadást gátolja meg. — Polgármester: A kiszájtítással célt nem érünk. Fölterjesztésileg kérjük meg a kormányt, hogy a Tisza kanyarulásánál a szakadást akadályozza meg. — Kozics: A megye le akarná magáról rázni a gondot és egyesek terhét szaporítani. Helyeslem mester ur indítványát. Nem akarom ugyan sérteni a megyét azzal, hogy szabadulni szeretne a sarga-part terheitől, de azt megjegyezni kötelességemnek tartom, hogy annyi közmunkát fizet a város, melyért az egyesek érdekét megvédeni köteles. — Györgyovánszky: Sarkantyúval nem lehet segíteni a bajon. A Tisza ötven év óta ebben az állapotban van. T. Kanizsán a magtárnak fele elveszett. A bátkai vonalnál átvágást kell készíteni, ez által a sarga part úgy, mint a Keresztes, megmentetnék. — Határozatott, hogy a kormányhoz fölterjesztés intéztetik.

Koncz Miklósnak Huszák János általi helyettesítésre vonatkozólag Kozics megjegyzi, hogy Koncz egész május hónapra fölvetette a fizetést, pedig csak 6-ig működött, Huszák ingyen nem dolgozhatik. — Bergel Gyula: Kétszer nem akarunk fizetni. — Bergel Antal: Ingeny munkát nem követelhetünk. — Határozatott, hogy május hónapra 15 frt napidíjat kap Huszák, juniustól pedig rendes fizetést huz.

A vasut kérdésénél föl szólal Kozics, mondván: A tárgyalás folyamán tisztába hozta a küldöttség, hogy a vasut a műt tengelyétől 15 méternél tovább nem vihető. Akar-e a város ellentétes álláspontra lépni? A közbiztonság meg iesz óva, a vasut a közutakból foglalhat. Lett volna csak

más tanács és képviselőtestület, nem történhetett volna így. A megboldogult polgármester beleegyezett, hogy a vasut a műt jobb oldalán vezetessék. Az odább tolás által a vasut nem hagyná el az országutat, a fönnmaradó rét pedig hasznavehetetlen lenne. Sem az utból, sem közbiztonság tekintetéből nem nyernék semmit. A közgazdasági bejárásnál követték el a hibát, és ezen most már nem változtathatunk. Városom iránt megkövetelem, hogy biztosítás nyujtassék, a vállalat költségen kellő számú lejáró építtessék. A vállalkozók 260—280 méterre számítottak egy-egy lejárót, Mester ur sürűben, 200 méterre kívánja. Ezt megtehetik annyival is inkább, a mennyiben jó üzletet csináltak. Elvárhatjuk tőlük, hogy méltányosak legyenek irántunk, szállítsanak az ut jókarban tartására 100 waggon kavicsot. — Mester: A Kozics ur által eimondottakat elfogadom. Méltányos a követelésünk, hogy az adott 200 ezer frtért a 90 ezer frtos műtakon minden 200 méterre lejárót kérésztessenek és 100 waggon kavicsot adjanak. — Boromisza: 200 waggonnal is hajlandók adni. — Boros István: Regen óhajtom, hogy a vasut a műt baloldalán legyen, mert különben a műt nem használható. Mi a miniszteriumhoz fordulunk. — Tóth Antal Abonyi: Ha a szalmával megrakott kocsiq kitérni kitérni, eltörök a tengely és a kocsi ráborul a vasutra, ekkor kit vonnak felelősségre? Ha szélesebb a távolság, kisebb a veszély 3 méter különbözet sokat tesz. A miniszter is azért kérte a 4 bizalmi férfi kiküldetését, mert meg akar hallgatni bennünket. Az urak nem ütök 6 kereszt buzával megrakott szekéren. — Kozics: Ne rakják olyan szélesen a szekeret. A bakter köteles jelezni, hogy nincsen akadály. Korlátot is emelnek. — Bali Sándor: A középjárson hagyatq ugyan utat. — Kozics: Nem tartozik ide. — Kikírás: Nincs kimondva a határozat. — Fölállással Mester indítványa elfogadtatott.

Az 1887. évi közpénztári számadások kérdésénél Kozics oda nyilatkozik, hogy a téglavásárlásra vonatkozó számadások nélkül meg nem vizsgálhatók, indítványozza, hogy újabb halasztás iránt fölfolyamodással éljen a közgyűlés. Egyhangulag elfogadtatik.

Ezzel a gyűlés d. u. 3 órára föl függesztetett.
(Vége köv.)

Vasuti értekezlet május 7-én.

(Folyt. és vége.)

Kozics: Mi már kényserhelyzetbe sodortattunk, mikor a 200 ezer frtot megszavaztuk. Mi megkívánjuk magyarázni óvatosságunk okát. — Dobieczy: Óvást emelhetnek, de véleménynt mondani kötelessék. — Szabó: A véleménynyilvánítás nem kötelező. Nem indokolt a véleménynyilvánítás forcírozása. Kérem a miniszteri rendelet ide vonatkozó passzusának fölolvastását. — Dobieczy fölolvassa. — Szabó: A kiküldöttek a szombati közgyűlésből fogják véleményüket be-terjeszteni. Mint egyén, elmondhatnám véleményemet, de nem mint képviselő. — Boromisza: A föl szólalásokból az tűnik ki, mintha mulasztást követtem volna el. A közgyűlést fizikailag lehetetlen volt egybehívnom. Teljhatalomról nem volt szó. — Vukov folyton kotyog. — Matkovics Lajos: Nagyon csudálkozom, hogy Kozics és Szabó urak nem akarnak nyilatkozni. Egyik meg akarja tartani a pályatesztet mostani állapotában, a másik pedig továbbítani kívánja. Akármelyik nézet fogadtatnék el a közgyűlés részéről, egyik sem kötelező. — Szabó: Be akarják vonni a várost, de mi éppen ezt nem akarjuk megengedni. Mi huzni nem akarjuk az ügyet, nem vagyunk hátgondolattal, csakis a kellő formáságot kívánjuk betartani. A mi eljárásunk az elnök ur kiküldetését nem alterálja, csak azért nem szólunk, mert érdemleges határozat hozatalára föl jogosítva nem vagyunk. Ne akarjanak ránk olyan dolgot oktro-

jálni, melyet el nem fogadhatunk. — Bényei: Nem forcírozunk a dolgot. A város küldöttei nincsenek abban a helyzetben, hogy nyilatkozhatnának. Ez furesa állapot. — Dobieczy: Ha a közgyűlés véleményét akarná a miniszter ur tudni, akkor ezt hívta volna össze. De most csak nezetnyilvánításról van szó. — Szabó: Akár m ddig fogunk vitatkozni, egymást nem fogjuk kapacitálni, mert külön malomban örülünk. Nem arról van szó, hogy mit tegyünk. Véleményt nem mondhatok a város nevében, nem lévén erre felhatalmazva. A magam felfogását pedig jogom van megtartani. A miniszter ur nem ütözköthetik meg, ha a mostani képviselőtestület nem nyugszik meg az akkori intézkedésekben. A töltés nem inyünk szerinti. A műt két oldalról árokkal van szegélyezve, a lovak megbokrosodnak és a kocsi az árokba ragadják. Ezen a bajon kell segíteni. Az általam eimondottak vétessenek jegyzőkönyvbe és a szombati közgyűlés határozata bevárando. Így a kecske is jól laknék, meg a káposzta is megmaradna. Mi nem akarjuk a vasutat elodázni, mint a biztos ur mondta. Van a közgyűlés által kiküldött bizottság, ennek megállapodásait terjeszse a biztos ur a miniszter elé. Ezuttal csak arról beszélhetünk: minő változtatást kívánnak tenni? — Dobieczy: Az ilyen nem szokásos eljárás, a közgyűlés kiküldöttei csakis információ adására vannak föl hívva, de nem határozhatnak, mert ez csakis a miniszter jogkörébe tartozik; a városra nézve nem kötelező, a mit most mondanak, csakis akkor lesz kötelező, ha a miniszter rendeletileg intézkedik. — Szabó: nem is erre fektettem a súlyt, hanem csak arról beszéltem, hogy a kiküldöttek ellenkezésbe jöhetnek az előbbi közgyűlési határozatokkal. Mi csak azt akarjuk elérni, miszerint a miniszter lássa, miért vagyunk ma ellentétes felfogásban, miért forog fönn ma anomalia. Ezt akarjuk kibyarázni. — Dobieczy: A jegyzőkönyv aláírása előtt a megbízottak előterjeszthetik kifogásaikat és azok a jegyzőkönyvbe utólag fölvetetnek és a miniszter ur figyelmébe ajánltnak. (Helyeslés.) A klinker-ut két oldalról árokkal van szegélyezve, s a fölölleges ut a vasutasoknak átengedetett. (Ennyivel is olcsóbb. Szerk.) 10 méter a legkisebb távolság. Senki sem tudja megmondani, miszerint hány méter távolság szükséges, hogy a lovak meg ne ijedjenek. Több helyütt két vasut között van az országút, pl. Soroksárnál, Nagymarosnál, Perjámosnál, Kun-szt Mártonnál. Egyik rész azt kérémezi, hogy a vasut a műttől 200 méternyire tolassék, míg a másik, hogy meghagyassék, mert a továbbítás úgy sem vezetne célhoz. A szükséges lejárók készítésével a közbiztonság eléretnék. — Boromisza: Az aispán ur is ezt helyesli, a kitolás nem felelne meg a celnak. — Kozics: Én majd a közgyűlésen mondom el véleményemet. — Szabó: Mindegy: akár most, akár a közgyűlésen mondjuk el véleményünket, az nem alterálja az ügyet, mert a város kiküldöttei nincsenek teljhatalommal föl ruházva. — Dobieczy: De véleménynt mondhatnak. — Bényei: Mint az államvasutat megbízottja beszélék. Az államnak 6000 kilométer vasutja van. Ha mindig a közgyűléstől teszik függővé az ügyet, soha sem jutunk célhoz. Segítsenek ki bennünket a kellemetlen helyzetből. — Szabó: Mint már előbb hangoztattam, vétessék azon nehézményünk jegyzőkönyvbe, hogy a közgyűlés részéről nem lévén teljhatalommal föl ruházva, az ügy érdemleges tárgyalásába nem bocsájtkozhatunk. Csakis a szombati közgyűlés határozhat. Erről az elnök ur jegyzőkönyvileg értesítetik, melyet a mai értekezlet jegyzőkönyvéhez csatolva együttesen terjeszti föl a miniszternek. Ki azt is teheti, hogy meg sem hallgat bennünket. Hiszen ez csak kérés. — Dobieczy: Mint egyének, megmondhatják véleményüket. — Kozics: Mit tesz tárgyalni? Egymás nezetét meghallgatni, azt jegyzőkönyvbe venni. Engem ne tessék szorítani, hogy másképp nyilatkozzam, mert erre nem vagyok föl hatalmazva. Majd a közgyűlésen el-

mondom nézetemet. — Boromisza: Nem lehet mondani, hogy nem tudták a speciális tárgyat, elő volt terjesztve. — Dobieczy: Ez még nem fordult elő Magyarországon. — Az értekezletet az elnök d. u. 3/4 órákor d. u. 3 óráig fölfüggeszti. D. u. 3/4 órákor Dobieczy megnyitván az értekezletet, előadja, hogy Zenta megbízottai jegyző könyvbe vétetni kívánják, miszerint nem lévén teljhatalommal fölrüházva, ezuttal a dolog érdemébe nem bocsájtkoznak, majd a szombati közgyűlés határozatát jegyzőkönyvileg melléklendik az értekezlet jegyzőkönyvéhez és egyúttesen fölterjesztetik a miniszterhez.

A kellő számú lejáratok készítését Zenta megbízottain kívül valamennyien elfogadják. Ezzel az értekezlet 4 órákor bezárattott.

Különfélék.

— A „Zentai Ellenőr“ szerkesztő- és kiadóhivatala Eötvös-utca 516 a. sz. a. (a postától 5.) házban a kapu alatt jobbról van. Közlemények a legközelebbi számba legkésőbb **péntek d. u. 4 óráig** fogadtatnak el. A szerkesztő hivatalos órái délelőtt 10—12 ig, d. u. 3—5 ig. Ezen idő alatt szívesen fogad mindenkit.

— Lapunk mai számából több fontosabb érdekű közlemény térszűke miatt kimaradt.

— Egész életünkre nevezetes nap május 19-ike. Eddig alaposan gyanítottuk, most már tudjuk, hogy nehez sorsunk okozója az a körülmény, hogy az emberek nem tudnak olvasni. Mert csak az tud olvasni, a ki tökéletesen megérti, a mit olvas. Egy valaki, még pedig olyan valaki, a kitől az ember föltétlenül megköveteli, hogy olvasni tudjon, rossz néven vette mult számunk közgyűlési tudósításának bevezetést és szemünkre hányt. Minthogy ilyenek igen sokan vannak Zentán, jónak láttuk megjegyezni, hogy tőlünk bököt ne várjon senki, ne mi senkitől sem követelünk borraivalót. Mi oly világosan törekszünk irni, hogy bennünket mindeki megérthessen, mert föltétlenül osztjuk Heinenak ezt az elvét: „Der Hund, dem man einen Mundkorb anlegt, bellt mit dem H...n. — Das Denken auf Umweg äussert sich noch nicht duftiger, durch Perfidie des Ausdrucks.“ — Ezt csak azért nem fordítottuk magyarra, mert tudjuk, hogy az illető, kinek szántuk, érti a német nyelvet. — Vajjon olyan nehéz megbarátkozni azzal a gondolattal, miszerint Zenta is lehetnek olyan ember, kit tetteiben mindig a legtisztább szándék vezérel? — Ugy látszik: Zentán nagyon is alkalmazható: „Wie der Schelm selbst is, so denkt er.“

— A következő levelet vettük: „Tekintetes szerkesztő ur! Vonatkozással a f. hó 13-án küldött 2 frt 5 krral terhelt levelemre, ide csatolva van szerencsém újból a II. és III. részletet ismét oly kérdés kíséretében megküldeni, miszerint ezen összeget (4 frt 10 krt) a szegény iskolás-gyermekek javára rendeltetési helyére jutatni sziveskedjék. Zentán, 1889. május 28., a tek. szerkesztő urnak tisztelője Branovacsky Csedomily, s. k.“ — Eljuttattuk a népiskolák igazgatójának kezébe.

— Dr Fischer Miksa körorvos ur Antaliván eljegyezte magának Topolyáról Ettinger Gizella kisasszonyt. Kedves tanítványunknak kívánjuk, hogy az Eg áldása legyen frigyükön.

— A jó hazafiak. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállításánál kitént, hogy a „szabadelvéek“ közül adóhátralékban vannak: Mikosevics József 800 frt, Jankovich Aurél 681 frt, Dudás Lajos 474 frt, Grundböck István 320 frt, Lukacsevics Ignác 137 frt, Zsarkó József 113 frt, Szilvassy végrehajtó 102 frt, Papp Antal tanácsnok 67 frt 47 kr, Braun Soma végrehajtó (szabadelvé?) 22 frttal. Az illetők bizonyára azért szabadelvéek, mert a maguk részéről szabadnak tartják az államnak adós maradni, másokat pedig koldus titulussal, sőt ravasz fondorlat vádjával illetni.

— Vadóc Vince, alig egy éves áldozár, f. hó 21-én hosszas szenvedés után elhagyta ezt az árnyékvilágot, örök nyugalomra helyzetett nagy részvét kíséretében 22-én. Az Istenben boldogult nekünk kedves tanítványunk volt és 8 évet töltött szemináriumban. A ki tudja, hogy mit tesz ez, annak szívet fájdalom fogja el, megdöbben, hogy 8 évi szemináriumi élet után ragadta ki a halál azok köréből, kiknek halálját lerohatni a Gondviselés nem engedte meg. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— Megdöbbenően lett illusztrálva f. hó 23-án, miszerint hová vezet a jóra való restség és a rosra való hajlam. Nyitrai János járásbírósi aljegyző a monott napon d. u. 2 órákor a népkerti végén agyonlötöte magát. A járásbírósi tisztikara által kibocsájtott halotti jelentés szerint a szerencsétlen ember 41 éves volt. Eltakarításáról a járásbírósi gondoskodott. Mint ilyen eseteknél szokás, különféle verziók keringenek. Az al-gyöngvédek pl. a többi között azt is közlőrtálják, mintha a járásbíró ur

kergette volna a szerencsétlent a halálba. Mi, mint olyanok, a kik nem szoktuk a járásbíró urat fehérre mosogatni, az igazság érdekében kinyilvánítani kötelességünknek tartjuk, miszerint inkorrekt magaviseletével maga a szerencsétlen készítette elő a katasztrófát és a Mata fele ügy erőszakolta kezébe a revolvert. — Legyen annak könnyű a föld, ki önmagát meglakoltatta!

— A jó pap. Föt. Appel Ede plebános ur megtagadta Nyitraiától az egyházi végtisztességet. Az ilyen fölfogás ellenkezik a XIX-ik század szellemével, de az egyház tanaival is. Mi nem ilyen tempó szerint, hanem a példás magaviselet után mondunk valakit jó papnak.

— A botrányko eltávozott Zentáról, még magánál is nagyobb botrány kíséretében. Faggyas f. hó 20-án a hajóval elment Zentáról, zófi elkísérte őt. Tableaux!

— Attól a bizonyos két — vagy Isten tudja hány — laki végrehajtótól kérdeznünk bátorkodunk, ha sértésnek nem venné, vajjon megbíre Zentán a végrehajtó állás nélkül élni? Jó lesz e fölött gondolkoznia, nehogy egy szép reggelen kellemetlenül lépessék meg.

— A „Zentai önk. tűzoltó-e gyűlet“ egy új szivattyu beszerzésére a népkerti köröndben saját zenekara közreműködése mellett f. évi június 1-én, azaz ránk következő szombaton zártkörű táncvigalmat rendez. Beléptidij személyenként 60 kr. Kezdeté 8 órákor. Kellemetlen idő esetén a táncvigalom elhalasztatik.

— Az adai m. kir. földmiv. iskola növendekéi a Mátyás-szobor és az iskola gyűjteménytárának javára ma az iskola kertjében zártkörű táncmulatságot rendeznek. Beléptidij személyenként 50 kr, családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté d. u. 4 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság május 30-án fog megtartatni.

— A „Takarék- és Hitel-Részvénytársaság“, mely alapszabályai értelmében zálogüzlettel is foglalkozik, Zenta város iparosainak alkalmat akar szolgáltatni, hogy azon áruikat, melyek készletben vannak, ne legyenek kénytelenek raktáron hevertetni a nélkül, hogy a befektetett tőke kamatoztassék. A szabó, szűr-szabó, kalapos, cipész, csizmadia, harisnyakészítő, papucsos, köteles, szijgyártó, lakatos, bádogos, szítás, rostás, stb. használhatják különösen e jó alkalmat, mikor kész áruik eladásával a vásárokat, vagy egyes évszakokat kénytelenek várni. — Ezen intézmény által az iparosnak azon előny nyújtatik, hogy áruit nagyobb meennyiségben készítheti, a mi által természetesen nagyobb forgalmat és több hasznot ér el. Nálunk ugyan azon nézetet vannak iparosaink, hogy szegény áruikat letétbe helyezni: de azon iparosok, kik nagyobb városokban is működtek, ismerik ezen intézmény jóindulatát, mely olcsó kamatláb mellett az iparosnak alkalmat nyújt kevés tőkével nagyobb forgalmat előidezni, tehát a „Takarék- és Hitel-Részvénytársaság“ korszerű eszméjét nemcsak dicséretre méltónak találjuk, hanem cselekedetét humánusnak tekintjük, mert ez a valódi tényező mesteriségünket emeli, azoknak újabb pénzforrást nyújt. Ezért ajánljuk dolgozó iparosainknak, hogy ezen nekik kedvező és ajánlatos intézményt használják föl. — Vásári napokon a zálog-osztály egész napon át nyitva van. Egyéb fölvilágosítást ad a „Takarék- és Hitel-Részvénytársaság“ igazgatósága.

— Beküldetett. Az építkezni szándékozók szives figyelmébe a legmelegebben ajánlhatom t. Csernak Péter ácsmester urat. Az én házamra olyan tetőt csinált, hogy ugy az anyaggal, mint a szolid munkával teljes megelégedésemet megnyerte. Dudás János

— A fővárosi iparoskör Párisba kirándulást rendez. Részvételi díj egy személynek 103 frt. Indulás Bpestől június 29-én d. u. A 103 frtba az utazás és lakás együttes költsége be van számítva. Jelentkezhetni május 31-ig Ráth Károlynál, a f. v. iparoskör elnökénél. Utlevél nem szükséges.

— A bajai szarvasmarha-, juh-, sertés-, baromfi-kiállítás és vásár ünnepélyes megnyitása f. hó 30-án d. e. 9 órákor lesz. A kiállítás a beérkezett nagyszabású bejelentést tekintve, igen sikerültnek ígérkezik. Bácsvármegyének alig van jelesebb állattenyésztete, mely képviselve ne lenne a bejelentők közt, ezenkívül, főleg a baromfi-osztályban, az ország minden részéből vannak bejelentések. Ajánljuk az érdeklődőknek, főleg a kik Bácsvármegyét, e gazdag, mezőgazdasági kulturában előrehaladott vidéket nem ismerik, látogassanak el a bajai kiállításra, a hol nemcsak ismereteiket gazdagíthatják, de jeles tenyészanyagot is szerezhetnek be.

V e g y e s .

— Az én köszönő-levelem. (Hivatalos hitelesítéssel). Przemysl (Galicia). Én szédülésben, gyomorgörcsben s szorulásban szenvedtem és Brandt R. gyógyszerész nagy hatású svájci labdacsaiból

csupán három dobozzal használva el, mind e bajaim megnyűhültek s miután étvágyam is megjött, most már teljesen jól érzem magam. S ezért nem állhatom meg, hogy Önnek, mélyen tisztelt uram, oly jó hatású svájci labdacsaieért hálás köszönetem ki ne nyilvánítsam. Fogadja legbensőbb köszönetem, öszinte tisztelője Mildvurm Adél. A fönnebbi aláírás valódiságát bizonyítja Przemysl izr. egyházközösgének képviselősege. (P. H.) Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsa (70 kr egy dobozzal) a gyógyszerárakban kaphatók, de meg kell figyelni védőjegyét, mely fehér kereszt vörös mezőben Brandt R. névaláírásával.

— A triezsti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) részvényesei f. é. április hó 30-án tartották meg Triezstben 57-ik évi közgyűlést, melyen betérjesztettek a társaságnak 1888. évi mérlegei. A jelentésből értesülünk, hogy a lefolyt év a biztosítási iparra nézve általában kedvezőtlen vala s ez a közzétett mérlegben is kifejezést talál, a mennyiben a jég-biztosítási ág 251,786 frt 54 krnyi és a szállítványbiztosítási ág 15,186 frt 54 krnyi veszteséggel záródnak. Ellenben a tűzbiztosítási ág 241,344 frt 87 krnyi, az életbiztosítási ág pedig a biztosított feleket megillető 87,078 frt 29 krnyi nyere-ményrész levonásával 139,322 frt 77 krnyi nyere-ményrész eredményezett, valamint az A. és B. mérlegek tőkebefektetése is 564,142 frt 86 krnyi tiszta jövedelmet szolgáltatott. Az árfolyamingadozás fődözetére szolgáló tartalék 440,804 frt 31 krral gyarapodott és 1888. december 31-én 936,597 frt 86 krnyi összeget ért el, de ha a számítás a mai árfolyamok szerint történik, az 1,300,000 frtra emelkednek. Az életbiztosítási díjtartalék 1,852,436 frt 6 krral gyarapodott és tett 1888. december 31-én 24,588,068 frt 59 krt. Az 1888-ik évben 16,122,711 frt 63 kr erejéig köttettek új biztosítások, melyekkel az 1888. december 31-én érvényben volt biztosítások tőkeösszege 110,813,920 frt 83 krra emelkedett. Az 1888 ban kifizetett károk összege 9,877,592 frt 55 kr, melyhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárterítéseket, 217,257,394 frt 75 krnyi tekintélyes összeget nyerünk, melyet a társaság alapításától 1888. december 31-ig fizetett ki károkról. Hazánkban az intézet 127,967 káresetben 40,403,485 frt 98 krnyi kárpótlást nyújtott. — Miután az intézet összbiztosítási alapjai 2,248,672 frt 57 krral gyarapítottak és ezzel azok 38,369,849 frt 10 krra emelkedtek, tiszta jövedelemként 680,019 frt 93 kr mutattatott ki, miből egy részvényre 102 frt aranyban, vagyis 255 frank jut osztalékul. Az eddigi igazgatóság s e szerint a magyar igazgatótanács tagjai: Hegedüs Sándor és Jókai Mor is három évre ismét egyhangulag megválasztattak.

— A fürdőbe utazók figyelmébe ajánljuk, hogy el ne mulasszák megszerezni az „Utmutató“ menetrendkönyv június havi füzetét. Ez az egyetlen könyv, mely az összes mérsékelt áru fürdőjegyeket tartalmazza, fürdőjegyek vétele pedig jelentékeny kedvezményvel jár. Óva intjük a közönséget az idegen nyelvű, külföldről importált utazási könyvek megszerzésétől, melyek az utazót tévutra vezetik, miután sem a fürdőjegyekről, sem a nagy számban fonnálló mérsékelt áru menet-térty jegyekre nézve nem tartalmaznak fölvilágosítást.

Az „Utmutató“, a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli hivatalos menetrendkönyve, tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi vasutak, a Dunagőzhajózás és tengeri hajóknak legújabb menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való megjelölésével, fölvilágosítást ad a fürdőjegyekről az összes ármérséklésekről, a közvetlen csatlakozásokról s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely utazás alkalmával nélkülözhetlen és semmi más menetrendkönyvben föl nem található. Egyébiránt megérdemli ezen mű hazai közönségünk hathatós pártfogását azért is, mert megbízhatóság dolgában fölül áll mindazon külföldi importált s idegen nyelvű menetrendkönyvekben, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek a külföldi könyvek a magyarországi vasuti állomásokat következetesen német nevekkel ruhazzák föl s németül is nyomtatják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoznak, a magyar „Utmutató“ ellenben ugy a hazai, mint a külföldi állomásokat ssját neveiken nyomtatja ki, értesítést ad a menetdíjakról, mérsékelt árakról, bérletjegyekről stb. Szóval, a ki utazni akar, az vegye meg az „Utmutató“-t, a melyben megtalál mindent, a mire szüksége van. Ara 50, postán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapesten, Podmaniczky utca 17. sz. és az ország valamennyi könyvkereskedésében és vasuti állomási pénztáráinál.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Reitmann Ferenc.

Könnyű kereset tőke és kockázattal nélkül

érhető el mindenki által, a ki megengedett magyar és osztrák sorsjegyekre törvényesen kiállított részletek eladásának közvetíté-ét vállalja. Ajánlatokat elfogad:

Az „Első magyar Iparbank”

váltóüzlete
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 5. sz.

Junius első napján az összes vasutak és hajók menetrendjei teljesen megváltoznak. E változások, valamint számos újítás, rendes menetdíjak, olcsóbb jegyek fürdő és gyógyhelyekre, mérsékelt bérletjegyek.

Ezekről csakis a magyar „UTMUTATÓ” ad teljes fölvilágosítást.

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasúti állomásokon kapható és előlegesen már most is megrendelhető:

UTMUTATÓ

a magyar és közös közlekedési vállalatok egyidejű s hivatalos menetrendkönyvének

juniusi füzeté.

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedül magyar menetrendkönyve fölsége és minden más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép oly pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazaiakra nézve, sőt a mennyiben a külföldi és idegen nyelvek könyve Magyarországra nézve ép semmi, vagy legjobb esetben csak nagyon hiányos fölvilágosítást tartalmaznak, annál fogva azokat el kell hagyni. Az „Utmutato” a legmegbízhatóbb és a közlekedési vállalatoknak kizárólagos hivatalos menetrendkönyve, minden más utasítást kizárólag, mely a hivatalos címet használja, ezt csak bitorolja, s ezért óva intjük a közönséget az ilyen külföldi könyvek megvételétől.

Az „Utmutato” ára 50 kr, postán 60 kr. — Kiadóhivatal: Budapest, Podmanitzky-utca 17. szám.

ASSICURAZIONI GENERALI 1888. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1888.)

KIADÁS.

A tétel neve	Üzlet		Vagyon		Összes		A tétel neve	Üzlet		Vagyon		Összes		
	ft	kr	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr	ft	kr	
1. A jégbiztosítás nyereségtartaléka	200000	—	—	—	200000	—	1. Vissziztosítási díjak:	2588573	99	—	—	—	—	
2. Díjtartalék a múlt évről:	—	—	—	—	—	—	a) tüzbiztosítás	619186	35	—	—	—	—	
a) tüzbiztosítás	1965599	06	—	—	—	—	b) szállítmánybiztosítás	458897	35	306657	69	—	366657	
b) szállítmánybiztosítás	95210	52	—	—	—	—	c) jégbiztosítás	—	—	—	—	—	—	
c) jégbiztosítás	36653	11	2097462	69	—	—	2. Károk:	—	—	—	—	—	—	
3. Tartalék oly károkra, melyek 1887. decz. 31-én még függőben voltak:	—	—	—	—	—	—	a) tüzbiztosítás kif. károkról	2,693,750	27	—	—	—	—	
a) tüzbiztosítás	340741	15	—	—	—	—	tart. még ki nem fiz. károkról	362,945	32	3056695	58	—	—	
b) szállítmánybiztosítás	200408	—	—	—	—	—	b) szállítm.-bizt. kif. károkról	565,338	42	—	—	—	—	
c) jégbiztosítás	1632	72	542781	87	—	—	tart. még ki nem fiz. károkról	246,169	19	811507	61	—	—	
4. Díjak a törlesztés levonásával:	—	—	—	—	—	—	c) jégbizt. kifizetett károkról	1,854,613	71	—	—	—	—	
a) tüzbiztosítás	6769404	21	—	—	—	—	tart. még ki nem fiz. károkról	1,571	86	1856185	63	5724388	82	
b) szállítmánybiztosítás	1387272	23	—	—	—	—	3. Díjtartalék 1888. december 31-én még folyó biztosításokra:	—	—	—	—	—	—	
c) jégbiztosítás	2105421	67	10262098	11	—	—	a) tüzbiztosítás	1961062	50	—	—	—	—	
5. Kötvényilletékek:	—	—	—	—	—	—	b) szállítmánybiztosítás	115819	29	2128220	40	—	2128220	
a) tüzbiztosítás	248245	30	—	—	—	—	c) jégbiztosítás	46338	61	—	—	—	—	
b) szállítmánybiztosítás	13688	69	—	—	—	—	4. Jutalékok:	—	—	—	—	—	—	
c) jégbiztosítás	65984	93	327918	92	—	—	a) tüzbiztosítás	74075	43	—	—	—	—	
6. Tőke-elhelyezések jövedelme:	—	—	—	—	—	—	b) szállítmánybiztosítás	62282	18	991207	55	—	991207	
a) Ertekekre adott előlegek kamatai	2782	02	—	—	—	—	c) jégbiztosítás	144819	94	—	—	—	—	
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	237691	94	—	—	—	—	5. Általános kezelési költségek:	—	—	—	—	—	—	
c) Kamatok váltószámláiból, folyó-számlátlól és ágió	65385	69	305859	63	—	—	a) tüzbiztosítás	484819	45	—	—	—	—	
7. Nyereség különféle értékesítések folytán	—	—	—	—	—	—	b) szállítmánybiztosítás	95463	38	720629	64	—	720629	
8. Athozatal a vagyonszámlából	—	—	25629	55	—	—	c) jégbiztosítás	140846	61	—	—	—	—	
9. Az állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31. árfolyam szerint számítva	—	—	—	—	—	—	6. Adók és illetékek:	—	—	—	—	—	—	
A tüzbiztosítási ágha befoglalva a tükörüveg-biztosításban elért eredmények	—	—	175832	74	—	—	a) tüzbiztosítás	207917	90	—	—	—	—	
Összesen	13455891	14	553615	52	14009506	66	b) szállítmánybiztosítás	7508	31	229787	04	—	229787	
							c) jégbiztosítás	14360	83	—	—	—	—	
							7. Az ellátási pénztár kamatai	—	—	—	—	—	14488	68
							8. Kétes követelések leírása	—	—	—	—	—	35	6
							9. Átvitel a biztosítási üzletszámlára	—	—	—	—	—	25629	55
							Nyereség	—	—	—	—	—	503911	02
							Összesen	13455891	14	553615	52	14009506	66	503911

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1888.)

A tétel neve	Üzlet		Vagyon		Összes		A tétel neve	Üzlet		Vagyon		Összes	
	ft	kr	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr	ft	kr
1. Díjtartalék a múlt évről	22735632	53	—	—	22735632	53	1. Visszbiztosítási díjak	154546	14	—	—	—	154546
2. Tartalék 1887. december 31-én függőben lévő károkról	—	—	—	—	—	—	2. Fizetések esedékes biztosításokért:	—	—	—	—	—	—
a) halálesetre szóló biztosításokra	3889125	61	—	—	—	—	a) halálesetre szóló biztosításokért	530167	93	—	—	—	—
b) eelésre szóló biztosításokra	454252	48	—	—	—	—	b) eelésre szóló biztosításokért	131344	54	—	—	—	—
c) évjára díjakra szóló biztosításokra	144074	12	4478452	22	—	—	c) járadékokért	2164023	87	334879	08	—	—
3. Díjtartalék	—	—	—	—	—	—	Levonva vissziztosítások fejében	30000	—	22000	—	—	—
a) tüzbiztosítás	62104	81	—	—	—	—	3. Kötvény-visszavásárlások	—	—	—	—	—	—
b) szállítmánybiztosítás	601166	57	—	—	—	—	4. Díj- és költségtartalék	—	—	—	—	—	—
c) jégbiztosítás	—	—	—	—	—	—	a) halálesetre szóló bizt.	1918883	82	346506	14	—	—
4. Kötvénydíjak	—	—	—	—	—	—	b) eelésre	487825	72	18643	38	—	—
a) tüzbiztosítás	75377	59	—	—	—	—	c) járadék biztosítás	1274561	82	—	—	—	—
b) Ertekekre adott előlegek kamatai	2377	45	—	—	—	—	számlára	25340271	36	365149	52	—	—
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	692888	21	—	—	—	—	Összesen	25340271	36	25705420	88	—	—
d) Folyó számlák kamatai	34056	—	—	—	—	—	Levonva a kiegészítési részleteket	—	—	1117352	29	—	—
e) Az ingatlanok tisztja jövedelme	242970	46	—	—	—	—	Nettó-tartalék	—	—	—	—	—	—
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	133721	08	—	—	—	—	5. Orvosi díjszámok	—	—	—	—	—	—
Összesen	1181390	79	—	—	—	—	6. Jutalékok	—	—	—	—	—	—
miből is levonva a tartalék rendes jutalékát marad	229353	82	952036	07	—	—	7. Költségek	—	—	—	—	—	—
7. Nyereség különféle értékesítések folytán	—	—	—	—	—	—	8. Álló és helyeg	—	—	—	—	—	—
8. Átvitel a biztosítási üzletszámlára	—	—	—	—	—	—	9. Kamatok a nyereséggel nyújtottak javára	—	—	—	—	—	—
9. Az állam- és egyéb értékpapírok többletértéke az 1888. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva	—	—	—	—	—	—	10. Leírás kétes követelésekre	—	—	—	—	—	—
Összesen	2863831	63	796474	40	2960309	11	11. Átvitel a vagyonszámlára	—	—	—	—	—	—
							Nyereség	—	—	—	—	—	—
							Összesen	154546	14	—	—	—	154546

VAGYON Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyoniállása 1888. december 31-én.

A tétel neve	A		B		Összesen		A tétel neve	A		B		Összesen	
	ft	kr	ft	kr	ft	kr		ft	kr	ft	kr	ft	kr
1. A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1. Alaptőke	2925000	—	—	—	—	2925000
a) városi telkek	—	—	4064303	18	4064303	18	2. Tőkebe nem fizetett nyereségtartalék	1210139	95	1115198	38	—	2325337
b) földhárítók gazdasági leltárral	—	—	276517	67	276517	67	3. Tartalék az értékpapírok árfolyam-ingadozásának fedezésére	414009	13	522498	73	—	936507
c) 1888. december 31-én még el nem adott gazdasági termények a társaság földhárítókaitól	—	—	94680	10	94680	10	4. Ingatlan tartalék	—	—	1055768	40	—	1055768
3. Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	—	—	2400959	68	—	—	5. Tartalék a kétes követelések fedezésére	40000	—	—	—	—	40000
a) Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőke vetelére	—	—	—	—	—	—	6. Rendkívüli rendelkezés alatti nyereség-tartalék	315635	—	315635	—	—	631270
b) Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőke vetelére	—	—	—	—	—	—	7. A díjtartalék még érvényben lévő biztosításokra	2123220	40	—	—	—	2123220
4. Kamatozó jelzálogbiztosított tőke-kölcsönök	—	—	—	—	—	—	a) az A mérlegben	—	—	—	—	—	—
a) folyó	1428,322	10	—	—	—	—	b) az B mérlegben	—	—	24588068	59	—	24588068
b) hátralékos	6,987	27	1430259	37	1430259	37	8. Tartalék bejelentett, de december 31-én még ki nem fizetett károkról	610686	36	—	—	—	610686
5. Kölcsönök letetemenyezett állam- és más értékpapírokra	51839	88	26223	91	78063	79	a) az A mérlegben	—	—	—	—	—	—
6. Állam- és más értékpapírok	4233898	67	15462370	23	19696268	90	b) az B mérlegben	—	—	312879	08	—	312879
7. Váltak a társaságban	391091	51	—	—	391091	51	9. Osztalék a nyereséggel nyújtottak javára	—	—	—	—	—	—
8. Előlegek a jelzálog-osztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)	—	—	327647	85	327647	85	10. A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	325997	61	—	—	—	325997
9. Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1106066	77	680462	17	1786528	94	11. Jelzáloghitelek	—	—	—	—	—	—
10. Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában	192903	74	40167	79	233071	53	12. Egyenleg a vissziztosítottok számláján	553203	63	31740	24	—	584943
11. Készpénz-készlet a főközpont pénztárában	74471	53	29729	28	104200	81	13. Egyenleg az intézet főkönyvén számláján	67570	80	1682	—	—	69252
12. Maradvány a vissziztosítottok számláiból	678904	58	27708	86	706613	44	a) Hitelezők különböző címeken	774536	41	4702	35	—	821558
1													